

Η καταλλαγή των πάντων εις Χριστόν (Κολ 1, 15- 20)

Ενότητα 8 : 8^ο μάθημα

Αικατερίνη Γ. Τσαλαμπούνη
Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Η καταλλαγή των πάντων εις Χριστόν (Κολ 1, 15-20)

Αικατερίνη Γ. Τσαλαμπούνη, λέκτορας ΚΔ

Κολ 1, 15-20: Εισαγωγικά

- Η ιστορία της σύνταξης του ύμνου (προπαύλειο κείμενο ή σύνθεση του συγγραφέα; / χριστιανικό κείμενο ή από την θύραθεν γραμματεία;)
- Το χριστολογικό περιεχόμενο του ύμνου – πιθανές ανθρωπολογικές και εκκλησιολογικές προεκτάσεις
- Ποια η σημασία του «πάντα» το οποίο κυριαρχεί στον ύμνο;

Η δομή του ύμνου

Στροφή α' (15-18^α)

15 ὃς ἐστὶν εἰκὼν τοῦ θεοῦ τοῦ ἀοράτου,
πρωτότοκος πάσης κτίσεως,
16 ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα
ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς,
τὰ ὀρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα,
εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότητες
εἴτε ἀρχαὶ εἴτε ἐξουσίαι·
τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν
ἔκτισται·
17 καὶ αὐτός ἐστιν πρὸ πάντων
καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκεν,
18α καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ
σώματος τῆς ἐκκλησίας·

Στροφή β' (18β-20)

18β ὃς ἐστὶν ἀρχή,
πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν,
ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων,
19 ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησεν πᾶν τὸ
πλήρωμα κατοικῆσαι
20 καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ
πάντα εἰς αὐτόν,
εἰρηνοποίησας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ
σταυροῦ αὐτοῦ,
[δι' αὐτοῦ] εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς
εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Η αφηγηματική δομή του ύμνου (2)

- Ασαφής η διάκριση μεταξύ παρελθόντος, παρόντος και μέλλοντος
- Υποτυπώδης αφηγηματική αλληλουχία:
  - Παρελθόν: οι στ. 15-16 – η ιστορία της δημιουργίας – η πτώση; (στ. 20)
  - Παρόν: η εικόνα του Ιησού, ως αρχή (στ. 18β) και εικόνα του Θεού (στ. 15) που φέρνει την καταλλαγή (στ. 21-11)
  - Μέλλον: η υπόσχεση ότι ο Χριστός θα καταστεί «πρωτεύων» (στ. 18β) και όλα θα έχουν αυτόν ως τέλος και σκοπό (στ. 16)
- Δύο πρωταγωνιστές: α) Ιησούς Χριστός, β) τα πάντα

«ἐν αὐτῷ», «δι' αὐτοῦ», «εἰς αὐτόν»

- «ἐν αὐτῷ» & «δι' αὐτοῦ» : αναφέρονται στη δημιουργία των πάντων
- «εἰς αὐτόν»: ο σκοπός της δημιουργίας των πάντων

- Αυτός που ενώνει το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον είναι ο Ιησούς Χριστός

Δημιουργία και αναδημιουργία

- «εἰς αὐτόν» : στ. 16 – αναφορά στη δημιουργία / στ. 19 – η πράξη της καταλλαγής / μία πράξη αναδημιουργίας;
- Στ. 18: «πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν» - αναφορά στην ανάσταση – εσχατολογική προοπτική της νέας ζωής και δημιουργίας – η δημιουργία αποκαθιστά τις διαταραγμένες σχέσεις με τον Θεό
- Ανάσταση – Καταλλαγή – νέα δημιουργία
- Οικουμενικός χαρακτήρας της καταλλαγής
- Η εσχατολογική προοπτική της καταλλαγής

Η εκκλησιολογική προοπτική

- Ο Ιησούς Χριστός:
  - Σημείο αναφοράς, πηγή της ύπαρξης και στόχος όλης της κτίσης
  - Κεφαλή της Εκκλησίας / πηγή της δικής της ζωής
- Το κοινό σημείο αναφοράς κτίσης και Εκκλησίας:
  - Μετριάζει τον ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα του στ. 18^α
  - Δεν περιορίζει την δημιουργία στα στενά όρια της Εκκλησίας – δίνει τη δυνατότητα στην Εκκλησία να αποκτήσει οικουμενικές διαστάσεις
  - Η καταλλαγή εμπειρία της κτίσης και των μελών της Εκκλησίας (στ. 22) – ελπίδα για την πλήρη πραγμάτωσή της στα έσχατα

Οι οικολογικές προεκτάσεις του Κολ 1, 15 εξ.

- Η ιδέα της καταλλαγής
- Η αλληλεξάρτηση ανθρώπων και δημιουργίας – η εσχατολογική κοινή προοπτική κι η κοινή συμμετοχή στην αποτυχία και στην αποτυχία
- Ανάλογες εικόνες της συμφιλίωσης Θεού και ανθρώπου στη βιβλική αφήγηση (π.χ. Κατακλυσμός)
- Σύνδεση Εκκλησίας και κτίσης με τον Ιησού Χριστό – ακυρώνει όποια σχέση επικυριαρχίας ή αντιπαλότητας των μελών της Εκκλησίας με την υπόλοιπη δημιουργία

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Αικατερίνη Γ. Τσαλαμπούνη. «Οικολογική Ερμηνεία της Καινής Διαθήκης. 8^ο μάθημα». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: : <http://opencourses.gr/courses/OCRS359/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Παπατζιλάκη Χριστίνα
Θεσσαλονίκη, Εαρινό Εξάμηνο 2013-2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

